

Protokół Nr XXXVIII/22

z obrad XXXVIII uroczystej sesji Rady Miasta Siemiatycze, która odbyła się w sali Siemiatyckiego Ośrodka Kultury w dniu 12 czerwca 2022 roku

Obrady XXXVIII sesji Rady Miasta Siemiatycze rozpoczęły się o godzinie 16:00 zakończyły zaś o godzinie 17:50.

W obradach XXXVIII sesji na stan 15 radnych uczestniczyło 13, według załączonej do protokołu listy obecności (Załącznik Nr 1).

Radni obecni na XXXVIII sesji:

1. Witold Berski
2. Melania Grygoruk
3. Tomasz Jakowiuk
4. Katarzyna Jarocka
5. Antoni Kosieradzki
6. Jerzy Korowicki
7. Igor Mironkiewicz
8. Katarzyna Nayda
9. Paweł Onieszczuk
10. Jerzy Roszczenko
11. Łukasz Rybałtowski
12. Igor Śnieżko
13. Agnieszka Monika Zalewska

Radni nieobecni na XXXVIII sesji:

1. Marek Bogucki
2. Marcin Usakiewicz

Otwarcie obrad.

Obrady XXXVIII sesji Rady Miasta Siemiatycze w dniu 12 czerwca 2022 r. otworzyła Przewodnicząca Rady Miasta – Agnieszka Zalewska. Przewodnicząca na wstępie powitała wszystkich obecnych na XXXVIII sesji Rady Miasta, szczególnie powitała Burmistrza Siemiatycz, przedstawicieli duchowieństwa oraz wszystkie osoby, które przez ponad ostatnich 30 lat działały na rzecz naszego samorządu, Burmistrzów i ich Zastępców, radnych poszczególnych kadencji wraz z przewodniczącymi. Przewodnicząca Rady dodała, że w pamięci ma również wszystkich samorządowców, którzy odeszli i których już nie ma wśród nas.

Przewodnicząca Rady powiedziała, że w tym szczególnym dniu wspominamy wydarzenia z 1542 roku, kiedy nadano Siemiatyczom przywilej lokacyjny. Uroczyste obchody tego jubileuszu to hołd składany minionym pokoleniom za bezcenne dziedzictwo jakie nam pozostawiły. Wydarzenia związane z jubileuszem organizowane są przez miasto i jednostki podległe przez cały 2022 rok.

Do punktu 1 – przedstawienie porządku obrad.

Przewodnicząca Rady powiedziała, że porządek obrad przedstawia się następująco:

- 1) rozpoczęcie sesji;
- 2) wystąpienie Burmistrza Miasta Siemiatycze Piotra Siniakowicza;
- 3) wystąpienie Przewodniczącej Rady Miasta Siemiatycze Agnieszki Zalewskiej;
- 4) wystąpienia zaproszonych gości;
- 5) występ artystyczny "Niemen Akustycznie" Ambitus TRIO;
- 6) wręczenie statuetki "Ambasador Siemiatycz";
- 7) wykład "Nadanie praw miejskich Siemiatyczom w świetle dokumentów archiwalnych"
Rafał Góry;
- 8) zakończenie sesji.

Do punktu 2 – wystąpienie Burmistrza Miasta Siemiatycze Piotra Siniakowicza.

Pan Burmistrz powiedział, że 480 lat to poważna sprawa. Powiedział, że jubileuszowe spotkania stają się już u nas tradycją. Ostatni raz w tak szanownym gronie spotkaliśmy się 10 lat temu z okazji 470 rocznicy. Przez te ostatnich 10 lat realizowaliśmy szereg ważnych inwestycji i projektów. Zapracowaliśmy m.in. na tytuł „Najlepszego produktu turystycznego województwa podlaskiego”, „Lidera Rozwoju Regionalnego”, „Miasta przyjaznego mieszkańcom i środowisku”, „Wzorowej Gminy”, „Miasta Dobrego Życia w województwie podlaskim”, a Siemiatycze znalazły się na drugim miejscu w województwie podlaskim oraz na 37. miejscu w kraju w rankingu pism samorządu terytorialnego „Wspólnota”.

Burmistrz dodał, że największym sukcesem jest budowa krytej pływalni „Wodne Taras”. Pływalnia stanowi część Międzynarodowego Centrum Edukacji Ekologicznej Wschód – Zachód i została zrealizowana przy udziale środków zewnętrznych.

Burmistrz powiedział, że kolejną ważną inwestycją są zalewy wraz z infrastrukturą sportową, które są flagowym produktem turystycznym województwa podlaskiego. Dodał, że w najbliższym czasie jest planowany remont deszczochronów, które niestety zostały zniszczone. Burmistrz dodał, że Miasto dba również o dodatkowe atrakcje m.in. zakupiono nowoczesną deskę foil i deskę SUP. Powstał też budynek sanitarno – socjalny w związku z potrzebą zapewnienia zaplecza ratownikom. Na ulicy Nadrzeczej powstał również Skatepark. Burmistrz dodał, że kolejną ważną inwestycją jest zagospodarowanie północnego nabrzeża Zalewu Nr 2, między innymi budowa drewnianej wiaty rekreacyjnej, drogi dojazdowej, parkingu i chodników. Burmistrz powiedział, że w tej chwili przygotowwany jest plan zagospodarowania przestrzennego w tym rejonie żeby uzupełnić atrakcje.

Burmistrz powiedział, że niedawno otwierana była Biogazownia, która pozwoliła wyeliminować uciążliwości odorowe, ścieki zostały zamienione w gaz, a następnie prąd. Powstała nowoczesna inwestycja, która wpisuje się w ekologiczny klimat naszego miasta. Na zalewie powstała Mała Elektrownia Wodna oraz farma fotowoltaiczna, są to inwestycje Przedsiębiorstwa Komunalnego, które pozwalają w sposób ekologiczny zaoszczędzić energię potrzebną do wydobywania wody. Burmistrz dodał, że udało się też stermomodernizować budynki użyteczności publicznej oraz zamontować na nich panele fotowoltaiczne, dzięki czemu Miasto ma spore oszczędności jeśli chodzi o energię elektryczną.

Burmistrz dodał, że w związku z tym iż ponad połowa mieszkańców miasta mieszka na ulicy Andersa i okolicznych ulicach na ulicy Andersa powstał ciąg pieszy z murkami, nowe ławeczki, podświetlenie, trawniki i krzewy. Natomiast na ulicy 11 Listopada przy fontannie

powstał „Skwer artystów”, udało się to miejsce odrestaurować i nadać mu nowe znaczenie. Odbywają się tam pikniki na które bardzo chętnie przychodzą mieszkańcy.

Zostały również odremontowane budynki Oranżerii i Synagogi.

Miasto pozyskało również 2 miliony złotych na zieleń, gdzie posadzono ponad 10 000 drzew i krzewów, 9 000 m² trawników i 12 000 m² łąk kwietnych oraz 6 000 bylin. Rośliny zostały posadzone 3 lata temu i dopiero teraz zaczyna to być widoczne. W parku przy Domu Kultury i Szkole Muzycznej powstało centrum sportowo – rekreacyjne Osa czyli Otwarta Strefa Aktywności. Dużą metamorfozę przeszła również Biblioteka Miejska, która została zupełnie przebudowana. Biblioteka przyciąga swoich czytelników nie tylko książkami, ale również urokliwym miejscem i licznymi imprezami. Inwestycja była dofinansowana ze środków unijnych.

Został również poddany głębokiej termomodernizacji budynek po dawnym gimnazjum, gdzie w niedługim czasie zostanie przeniesiona Szkoła Muzyczna (Miasto otrzymało duże środki na ten cel).

Niedawno otwierany był żłobek przy Przedszkolu Nr 5 w „Zaczarowanym lesie”, który również był dofinansowany ze środków zewnętrznych. Pozwoliło to na utworzenie kolejnych 50 miejsc dla dzieci. Żłobek jest bardzo nowoczesny. Jest tam ogrzewanie podłogowe i nowoczesny sprzęt. Budynek został postawiony od podstaw i podłączony do Przedszkola Nr 5. We wszystkich placówkach oświatowych zostały wyremontowane stołówki i odnowione elewacje.

Burmistrz pokazał też Klub Juniora, który powstał z myślą o dzieciach i młodzieży wykluczonej. Klub powstał w budynku przy ulicy Grodzieńskiej. W tym budynku powstał również Klub Senior+.

Burmistrz dodał, że jedna z najnowszych inwestycji są pawilony handlowe na tzw. Manhatanie. Targowisko również korzysta z nowoczesnych rozwiązań tj. panele fotowoltaiczne na dachach. W tych pawilonach znajduje się między innymi Punkt Informacji Turystycznej oraz jeden z pawilonów przeznaczony jest dla organizacji pozarządowych.

Burmistrz dodał, że zostało przebudowanych kilkadziesiąt ulic, chodników i utworzono też ścieżki rowerowe, przebudowano oświetlenie uliczne – lampy ledowe.

Burmistrz zaprezentował nowy amfiteatr, który pomieści 2000 osób. Burmistrz dodał, że w niedługim czasie obiekt zostanie oddany do użytku, z górnej części widowni pięknie widać panoramę miasta i zalew. Za amfiteatrem powstaje Plac Integracji Społecznej nie tylko dla dzieci czy młodzieży, ale również dla dorosłych. Będą mogły tam się odbywać małe koncerciki, ale też będzie biblioteka społeczna czy ogród zapachów.

Burmistrz powiedział, że po lewej stronie zalewu będzie przebiegała ścieżka, która będzie okalała zalew i będzie można trzeci zalew obejść naokoło. Rewitalizacja będzie obejmowała m.in. rozbudowę ścieżki rowerowej, budowę kładki, podświetlanego mostku, oświetlenia całego tego terenu, budowę kanalizacji, przebudowę mostu z jazem, odbudowę pomostu, uruchomienie zestawu fontann.

Burmistrz dodał, że został też postawiony nowy budynek socjalny i rozebrany ten stary pomarańczowy.

Burmistrz dodał, że powstały też zielone przystanki, które są doceniane w Polsce a nawet w Europie, ponieważ za te przystanki Miasto otrzymało nominację w Berlinie na konkurs dotyczący małej architektury. Wiele miast z Polski zwraca się do nas o udostępnienie naszego projektu na ten przystanek.

Burmistrz dodał, że Miasto realizowało projekt montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych.. Burmistrz dodał, że w mieście została wymieniona cała kanalizacja sanitarna i ciepłownicza. W związku z tym że powstały ścieżki rowerowe to trzeba było dorobić wiaty rowerowe, małe przystanki naprawy rowerów.

Burmistrz dodał, że ważną rzeczą jest również to że udało się rozebrać kilka „ruder”. W niedługim czasie dzięki staraniom radnego Tomka doczekamy się rozbiórki budynku dawnego kina. Budynek hotelu Marwil też ma być rozebrany w tym roku. Burmistrz dodał, że został też założony monitoring w mieście, założonych zostało kilkanaście kamer i praktycznie ciągle mamy zapytania o nagrania z kamer.

Burmistrz dodał, że dodatkowo Miasto realizuje projekt Rodzina 5+, do którego zaangażowani są prywatni partnerzy dając ulgi posiadaczom kart. Podobnie przedstawia się sytuacja z programem Karty Seniora dla wszystkich 65 latków w górę. W Siemiatyczach od 2012 r. funkcjonuje Uniwersytet Trzeciego Wieku, który na ten moment ma ponad 150 słuchaczy z miasta i powiatu. Miasto ma też podpisaną umowę z Politechniką Białostocką na Uniwersytet Dziecięcy. Siemiatycze były pierwszym miastem zamiejscowym, w którym powstał Uniwersytet Dziecięcy. W Siemiatyczach funkcjonuje również Młodzieżowa Rada Miasta, która jest organem konsultacyjno-doradczym wybierana przez młodzież w naszych siemiatyckich szkołach.

Burmistrz dodał, że w jeśli chodzi o profilaktykę zdrowotną to zostały wykonane przeglądy zębów u wszystkich miejskich uczniów i przedszkolaków, wykonano bezpłatne profilaktyczne badania dla mieszkańców oraz zakupiono opaski telemedyczne dla seniorów. Kolejnym dość innowacyjnym pomysłem były śniadania w szkołach podstawowych. Śniadania cieszyły się dość dużym zainteresowaniem.

Burmistrz powiedział, że jeśli chodzi o profilaktykę uzależnień to Miasto zapewnia profesjonalną pomoc (przyjeżdża z Białegostoku terapeuta).

Miasto też jest w posiadaniu kamery termowizyjnej i specjalnie przeszkoleni pracownicy bezpłatnie świadczą usługi dla mieszkańców naszego miasta. Miasto również ma podpisaną umowę z firmą zewnętrzną, która co miesiąc przesyła nam informację o wszystkich środkach unijnych jakie można pozyskać. Miasto przesyła również takie informacje do przedsiębiorców, którzy zgłosili takie zainteresowanie. Wysyłane są również powiadomienia SMS do mieszkańców naszego miasta z informacjami o imprezach i alertach.. A w aplikacji „NAPRAWMYTO” mieszkańcy mogą zgłaszać zdarzenia, gdzie należy coś naprawić, bo nie wszędzie jesteśmy w stanie być.

Burmistrz dodał, że Miasto wznowia współpracę z Brukselą i po dwóch latach przerwy wznowiamy dyżury w Brukseli.

Burmistrz dodał, że miasto posiada 9 uli, jest zamontowana kamera i można na bieżąco obejrzeć życie pszczół. W ubiegły tygodniu Pan, który jest naszym pszczelarzem odebrał 300 słoików miodu.

Do punktu 3 - wystąpienie Przewodniczącej Rady Miasta Siemiatycze Agnieszki Zalewskiej;

Przewodnicząca Rady podziękowała za prezentację i powiedziała, że jest dumna i pełna podziwu dla zmian, które dokonały się w ostatnich latach w naszym mieście. Przewodnicząca dodała, że jest szczęśliwa że stoi na czele Rady Miasta w roku tak wspaniałego jubileuszu. Dodała, że wspólnie kontynuujemy i rozwijamy plany zapoczątkowane wiele lat temu przez siemiatyckich samorządowców. Mieszkając i pracując w Siemiatyczach kształtujemy naszą rzeczywistość i patrzymy śmiało w przyszłość. Największym kapitałem Siemiatycz są bez wątpienia mieszkańcy, a inwencja w działaniu i podejmowaniu wciąż nowych inicjatyw lokalnych przyczyniają się do tego by Siemiatyczanie mogli cieszyć się spokojnym i szczęśliwym życiem. Od 480 lat, które minęły od lokacji miasta, dziesiątki pokoleń siemiatyczan tworzą historię Siemiatycz. Historię szczególną wielokulturową i przez tak wiele pokoleń ta wspólnota różnorodności jest podtrzymywana. Historia Siemiatycz, to historia ludzi którzy na tej ziemi budowali miasto, dbali o nie przez wiele dziesiątek lat, przekazując dorobek i wartości kolejnym pokoleniom. Bardzo ważną postacią w dziejach Siemiatycz była księżna Anna z Sapienhów Jabłonowska, która zmieniła oblicze naszego miasta w XVIII wieku. To jej zamiłowanie do nauki i dążenie do poznawania nowych zdobyczy kultury zachodu przyczyniły się do rozwoju posiadanych przez nią dóbr. W tamtym okresie powstały w Siemiatyczach między innymi pałac, ratusz drukarnia, sąd, szpital i manufaktury. Swoja działalność rozpoczęły pierwsze kasy zapomogowo – pożyczkowe. Księżna Anna założyła w Siemiatyczach Instytut Położniczy, który był jedną z pierwszych takich placówek w ówczesnej Rzeczypospolitej. Anna Jabłonowska przeprowadziła szereg ważnych reform, usprawniła administrację i zarządzanie dobrami, inwestowała w rolnictwo, przemysł i handel oraz podniosła poziom agrotechniki. Dzięki przeprowadzonym reformom wewnętrznym Miasto stało się ważnym ośrodkiem życia gospodarczego i kulturalnego w kraju. Pamięć o księżnej Annie jest ciągle żywa w Siemiatyczach. Jest patronką Szkoły Podstawowej Nr 1 w Siemiatyczach oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej. Jej posąg stoi w centrum Siemiatycz. Rokrocznie organizowany jest spacer historyczny związany z rocznicą urodzin księżnej, połączony z prezentacją mody i obyczajów okresu Oświecenia. W 480 rocznicę nadania praw miejskich Siemiatyczom Przewodnicząca z wdzięcznością zwróciła się do mieszkańców Siemiatycz, którzy codziennie pracują nad pomyślnością własnych rodzin ale też nad dobrem wspólnym. Powiedział, że jest to święto wszystkich dla których miasto jest przyjazne i bliskie.

Przewodnicząca Rady dodała, że uroczysta sesja rady Miasta to dobra okazja do formułowania przyszłych projektów i planów, to cenny czas integracji i spotkań. Przewodnicząca pożyczyła wszystkim, żeby spotkali się na obchodach 500 rocznicy nadania praw miejskich Siemiatyczom.

Do punktu 4 - wystąpienia zaproszonych gości.

Przewodnicząca zapytała kto chciałby zabrać głos?

- Starosta Siemiatycki podziękował za zaproszenie na uroczystą sesję Rady Miasta, powiedział, że Siemiatycze są chyba jednym z najstarszych miast na Podlasiu. Powiedział, że

cieszy się że wspólnie uczestniczy w rozwoju Miasta. Pan Starosta powiedział, że w imieniu Powiatu Siemiatyckiego chciałby wręczyć Szanownej Radzie i kierownictwu urzędu 20 egzemplarzy wydania II tomu historii Siemiatycz. Starosta dodał, że został on wydany w tym roku nakładem Powiatu Siemiatyckiego na podstawie najnowszych materiałów jakie zespół profesorów odnalazł na terenie Rosji i Białorusi. Tom I będzie wydany jeszcze w tym roku, do końca sierpnia i również dostarczymy go do Państwa, żebyście mogli jeszcze szerzej poznać historię Miasta.

Pan Starosta dodał, że ma nadzieję że Miasto nadal będzie się rozwijać przynajmniej tak jak teraz. Dodał, że samorządy teraz mają większe niż kiedykolwiek możliwości pozyskiwania środków, a to zasługa rządzących Miastem ale też krajem.

Przewodnicząca podziękowała za wystąpienie i piękne upominki.

Przewodnicząca Rady udzieliła głosu Panu Zdzisławowi Warpechowskiemu.

- Pan Warpechowski powiedział:

Szanowni Państwo, ponieważ ostatnio wszystko zdrożało to chyba jestem upoważniony do sformułowania Drodzy Państwo,

Rada Miasta jest rada, gdy w tej Sali zasiada.

I sala pełna radości, gdy gości zacnych gości.

W tej sali postać wiodąca, Pani Agnieszka – Przewodnicząca

I kompetentni co się zowie Panowie Burmistrzowie,

Salę wypełniają dokładni, zaradni Panie i Panowie radni.

Dziś świętujemy jak Państwo wiecie miejskie 480-lecie.

W przeszłości fakty tragiczne i wspaniałe.

W przyszłości wierzymy w życie doskonałe.

Przeszłość z powagą się święci, o czym świadczą zabytki i miejsca pamięci.

Przejdźmy od przeszłości do przyszłości...

Rynek z fontanną i Księżną Anną w otoczeniu pięknej przyrody,

3 zalewy czystej wody,

gdzie się marzy leżąc na plaży

Gromadnie lub solo,

Spacerując wolno po molo.

Jeśli masz za mało tej wodnej „krasy”

To wybierz się proszę na Wodne Tarasy,

Albo wybierz bezpieczne i zdrowe ścieżki rowerowe.

Rowerem stać Cię na taki wyczyn, odwiedzić piękny, uroczy Słowiczyn.

Już niedługo spotkamy się tam, u nowego amfiteatru bram.

I wierzmy drodzy przyjaciele, radości doznamy tam wiele.

Każdy w Siemiatyczach studia skończyć zdoła,

uwierz w to proszę człowieku bo jest Nadbużańska Wyższa Szkoła

i Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Powyzsza różnorodność sukcesowych kwiatów to praca samorządu i elektoratu.

I chociaż są często spory w narodzie, my w Siemiatyczach wciąż żyjemy w zgodzie.

Bo nad władzami ma protektorat – elektorat.

Jeśli obudzimy finansowe rządze i otrzymamy unijne pieniądze,

To władza przeznaczy je na dalszy rozwój miasta.

Niech tak się stanie. Koniec. Kropka. Basta.”

Pani Przewodnicząca Rady powiedziała, że jest wzruszona tym wierszem.

Głos zabrał proboszcz parafii Ksiądz Kanonik mgr Bohdan Sawicki:

- Ksiądz Proboszcz powiedział, że urodził się w powiecie Siemiatyckim i na początku swojego życia sporo czasu spędził w szpitalu i szczęśliwie udało mu się przetrwać. Dodał, że kiedy tak analizował dzisiejszą uroczystość pomyślał sobie, że to opatrność Boża. Z punktu religijnego to my duchowni mamy z tego powodu wielką radość, ponieważ jest dzisiaj uroczystość Trójcy Przenajświętszej w naszym kościele u księży i u duchowieństwa, ale także u wyznawców prawosławia też wielkie świętowanie. Trójca święta to jest przypomnienie nam o powołaniu do świętości, do tego wszyscy jesteśmy wezwani i jako duchowieństwo też zobowiązujemy się że będziemy dalej do tego pociągali naszych parafian. Ksiądz proboszcz dodał, że z wielką uwagą wysłuchał osiągnięć pracy Pana Burmistrza i czcigodnej Rady Miasta Siemiatycze. Ksiądz proboszcz dodał, że skojarzył sobie także piękną przypowieść o Królestwie Niebieskim, która niezwykle pasuje do tego wydarzenia:

Kiedyś Sybilla (siostra króla Jerozolimy)zwróciła się do Baliała, skromnego człowieka, otrzymałeś połać piasku, a wydaje Ci się, że możesz zbudować tu drugą Jerozolimę. I wtedy ten Baliał odpowiedział, „byłbym nikim, gdybym nie starał się ulepszyć, upiększyć tej właśnie ziemi”. Ksiądz proboszcz dodał, że tego właśnie Burmistrzowi i Wysokiej Radzie

księża życzą aby dalej tak Wam się udawało upiększać i pomnażać, chociaż przy Warszawie czy Gdańsku „to połać piasku”.

Głos zabrał Ksiądz proboszcz parafii Piotra i Pawła w Siemiatyczach - Paweł Sterlingow:

- Ksiądz proboszcz powiedział, że okazja, na której jesteśmy jest wyjątkowa, ponieważ nie każde pokolenie ma możliwość przeżywać tak piękny jubileusz. 480 lat od nadania praw miejskich naszemu miastu to bardzo długa historia. Dzisiaj w tym jubileuszowym roku przede wszystkim składając dziękczynienie Stwórcy za ten miniony czas składamy hołd naszym poprzednikom, którzy ciężką pracą utworzyli wizerunek naszego miasta. Jest to okazja by życzyć Włodarzom naszego Miasta dużo sił, dobrych pomysłów i realizacji planów z pożytkiem dla nas wszystkich. Ksiądz odniósł się historii, powiedział, że w 1591 r. została zbudowana pierwsza siemiatycka cerkiew prawosławna pod wezwaniem Świętej Trójcy. W cieni tej świątyni Siemiatycze otrzymały prawa miejskie, a dzisiaj w kalendarzu liturgicznym cerkwi prawosławnej obchodzimy święto Zesłania Ducha Świętego na apostołów, Dzień Świętej Trójcy. Tak Opatrzność zarządziła, że właśnie w tym dniu wspominamy naszą wspólną historię. Niech Bóg błogosławi nasze przyszłe dekady i stulecia naszemu Miastu, regionowi i ojczyźnie.

Ksiądz proboszcz na ręce Pani Przewodniczącej przekazał ikonę Matki Boskiej Częstochowskiej, która od wielu lat chroni naszą ojczyznę. Ksiądz proboszcz życzył, aby chroniła nasze miasto i nas wszystkich.

Przewodnicząca Rady podziękowała za szczególne wystąpienia i prezenty i zaprosiła na kolejny punkt sesji.

Do punktu 5 - występ artystyczny "Niemen Akustycznie" Ambitus TRIO.

Występ zespołu.

Przewodnicząca Rady ogłosiła przerwę.

Do punktu 6 - wręczenie statuetki "Ambasador Siemiatycz".

Burmistrz powiedział, że kilka lat temu Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie nadania tytułu Ambasador Siemiatycz, osobom które rozsławiają Siemiatycze, są rozpoznawalne. Do tej pory kilka takich statuetek zostało przyznanych. Ten tytuł to więcej niż honorowy obywatel, bo to osoba która dba o interesy miasta i je sławi. Statuetka została zaprojektowana specjalnie na ten cel, jest oryginalna i porządna.

W tym roku tytuł mamy wielką przyjemność wręczyć tytuł Ambasadora Siemiatycz w uznaniu zasługi za działalność na rzecz miasta Siemiatycze, na wniosek Kapituły Burmistrz Miasta Siemiatycze przyznaje Ambasadora Siemiatycz Panu Sergiuszowi Martyniukowi.

Burmistrz dodał, że kilka miesięcy temu mieliśmy okazję wraz z Rada Miasta Siemiatycze obejrzeć zakład, który powstał w Siemiatyczach. Burmistrz dodał, że wszyscy byli pod ogromnym wrażeniem. Zakład zatrudnia kilkaset osób w samych Siemiatyczach i jest rozpoznawalny na całym świecie. Pan Zbigniew Radomski wraz z Towarzystwem Przyjaciół Siemiatycz zawnioskował do Rady Miasta o przyznanie tytułu.

Pan Sergiusz powiedział, że statuetka i dyplom zobowiązuje. Jest to kredyt zaufania postawiony dla firmy PRONAR i dla nazwiska Martyniuk. Te 10 lat o których mówił Pan Burmistrz, to duża zmiana na lepsze. Pronar zajmuje powierzchnię 30 hektarów i zatrudnia ponad 3000 osób, w Siemiatyczach na pewno ponad 500 osób. Maszyny wysyłane są na cały świat. Są to ogromne maszyny i sporo kosztują. Dodał, że firma ma ograniczenia produkcyjne związane z brakiem np. silników, które kupowane są od amerykańskiej firmy Caterpillar. Dzisiaj można mieć pieniądze a można mieć problem z zakupem towaru.

Pan Martyniuk dodał, że zlecił Politechnice Białostockiej wykonanie studium na 10 hektarach, gdzie 5 hektarów to będzie fabryka do remontu i budowy dróg i autostrad, natomiast pozostałe 5 hektarów będzie przeznaczony na mieszkania. Chcemy tu ściągnąć jak najwięcej kadry. Jakiś czas temu duża część młodych ludzi wyjeżdżała poza granice kraju. Dzisiaj oni wracają i my chcemy, żeby młodzi ludzie zaprojektowali lokum dla tych młodych ludzi.

Pan Sergiusz podziękował za wyróżnienie.

Do punktu 7 - wykład "Nadanie praw miejskich Siemiatyczom w świetle dokumentów archiwalnych" Rafał Górny.

Pan Rafał Górny powiedział, że ogromnie się cieszy że może gościć w tak dostojnym jubileuszu, ponieważ 480 lat praw miejskich to naprawdę kawał czasu. Dodał, że postara się krótko opowiedzieć i pokazać kilka oryginalnych dokumentów zachowanych do naszych czasów.

Archiwum Główne Akt Dawnych jest najstarszym archiwum publicznym w Polsce. Zostało powołane w 1808 r, kiedy po upadku państwa polskiego w wyniku rozbiorów powstała bardzo duża ilość akt i dokumentów wytworzonych przez instytucje centralne państwa, które trzeba było zabezpieczyć w związku z tym powołano archiwum ogólne krajowe, którego spadkobiercą jest Archiwum Główne Akt Dawnych. W zasobie Archiwum znajdują się dokumenty dotyczące dziejów pierwszej Rzeczypospolitej oraz czasu rozbiorów. Jest to niewielki zasób bo około 6 km akt, ale ze względu na swoją wagę i znaczenie dla historii Państwa Polskiego a także innych państw Europy jest to najważniejsze archiwum pomiędzy Moskwą a Berlinem. Jednak każdy konflikt zbrojny narażał dobrą kulturę i dobrą historię na straty. Szczególnie mocno ucierpiały archiwa w czasie II wojny światowej, kiedy to podczas niszczenia Warszawy również premedytacją niszczone archiwa. Historycy twierdzą, że uległo zniszczeniu około 90% zasobu archiwalnego i najprawdopodobniej Państwo Polskie odniosło chyba największe straty, jeśli chodzi o archiwa w skali całej Europy. Jeśli chodzi o Archiwum Główne Akt Dawnych zniszczono około 90% zasobu, natomiast są takie archiwa warszawskie które zniszczono niemal w 100%. Na szczęście w tych ocalałych dokumentach znalazła się grupa dokumentów dotyczących dziejów Siemiatycz i jest to fenomen na skale całego Podlasia, ponieważ przetrwały do dziś oryginalne średniowieczne pergaminowe dokumenty. W archiwum nie ma tylu dokumentów z żadnego innego miasta na Podlasiu. W innym aspekcie jest to fenomen w tym względzie, że Siemiatycze jako miasto prywatne było tutaj lokowane i uposażone przez prywatnych właścicieli. I te wszystkie dokumenty, które nadawali Siemiatyczom, którymi regulowali życie najpierw na wsi, potem w mieście Siemiatyczach były potwierdzane przez królów Polski. I tutaj jest najstarszy dokument w zasobie AGAD dla Siemiatycz potwierdzający sprzedaż połowy dóbr Siemiatycz Olechnie z Chożowa, żonie Mikołaja z Tęczyna. Ten dokument został potwierdzony przez króla Zygmunta Starego w 1544 r.. Kolejny dokument to

jest nadanie Siemiatycz przez Aleksandrę z Tęczyna córce Annie w 1522 r. (dokument również potwierdzony przez króla Zygmunta Starego). Ten dokument jest bardzo ciekawy z tego względu, że na końcu jest jakby własnoręczny podpis wystawczynie tego dokumentu czyli Aleksandry Tęczyńskiej. Podpis jej jest w języku polskim. Kolejny dokument z 1527 roku potwierdzony przez króla Zygmunta Starego, że Andrzej i Jan bracia Tęczyńscy sprzedali Siemiatycze Boguszowi Bohowitynowiczowi podskarbiemu litewskiemu i ten dokument zastał potwierdzony dwukrotnie najpierw w 1543 r. przez króla w języku ruski, natomiast w 1544 r. został potwierdzony przez kancelarię koronną. Kolejny oryginalny dokument w zasobie Archiwum to dokument z 1546 roku na mocy którego król Zygmunt August przenosi Siemiatycze z powiatu mielnickiego do powiatu drohickiego. To przeniesienie dokonało się na prośbę ówczesnych właścicieli Siemiatycz Tęczyńskich i argumentowali oni to w ten sposób, że po prostu do Drohiczyzna jest im bliżej niż do Mielnika. A wiązało się to z tym, że w powiecie drohickim był sąd, w związku z czym Siemiatyczanie mieli mieć jakby ułatwiony dostęp do instytucji wymiaru sprawiedliwości. Dokument jest potwierdzony przez króla Zygmunta Augusta i tutaj mamy również piękny przykład dokumentu – testament Bohusza Bohowitynowicza jednego z najważniejszych urzędników Wielkiego Księstwa Litewskiego. W testamencie tym testator zapisał Siemiatycze swojej córce Annie. Dokument nieco młodszy bo z 1637 r. w którym Kazimierz Lech Sapieha ówczesny właściciel Siemiatycz ustanawia godzinki w kościele w Siemiatyczach. Dokument ten robi wrażenie kiedy się go ogląda na żywo ponieważ jest pięknie iluminowany z ozdobnym inicjałem z herbem z orłem w koronie i herbem lisa Sapiehów. Dokumenty dotyczące Siemiatycz zachowały się w oryginale, ale też sporo dokumentów zachowało się w odpisach, w księgach kancelaryjnych, tzn. osoby które otrzymały dokument od Króla czy od Księcia w momencie jego zgonu starały się o jakby takie dodatkowe potwierdzenie wszystkich zapisów tego dokumentu, w związku z tym przenoszono te dokumenty do urzędów centralnych, żeby je wpisać i żeby one jakby zyskały tą wieczystą moc prawną, żeby nikt ich nie podważał i właśnie w metryce koronnej znajduje się regest dokumentu z 1443 r., w którym książę Mazowiecki Bolesław IV nadaje Borucie z Falent, swojemu chorążemu Warszawskiemu dobra Siemiatycze. I w tym krótkim regescie dwukrotnie pojawia się nazwa Siemiatycze, za każdym razem zapisana inaczej ale to związane było z tym, że pisarz który to pisał być może raz zrozumiał to tak, a drugim razem nie wiedział, jak to zapisać, więc zapisał jak usłyszał. Jeśli chodzi o metrykę koronną to również wpisano tutaj dokument, w którym Katarzyna Tęczyńska przekazała i wieczyście darowała miasto Siemiatycze wraz z przyległymi wsiami swojemu mężowi Krzysztofowi Radziwiłłowi „Piorunowi”, hetmanowi wielkiemu litewskiemu i wojewodzie litewskiemu. Więc to jest de facto najważniejszy urzędnik w państwie, w Wielkim Księstwie Litewskim, który staje się właścicielem Siemiatycz, który również będzie tutaj no jakoś miał swój wkład i będzie dbał o to, żeby te dobra rozwijać i móc z nich czerpać korzyści. Dokument nieco późniejszy, osiemnastowieczny również wpisany do Ksiąg Metryki Koronnej to dokument nadania jarmarków Siemiatyczom przez Stanisława Augusta. Ustanowienie jarmarku dokonało się na prośbę Księżnej Anny Jabłonowskiej wojewodziny Braclawskiej. Innym rodzajem dokumentów są osiemnastowieczne odpisy – kopie. Tutaj na terenie Podlasie działał taki historyk genealog – Ignacy Kapica Milewski, on podróżował po miastach Podlasie i dokonywał odpisów różnych akt i dokumentów które były wpisane do ksiąg ziemskich i grodzkich, do ksiąg sądowych. W takich księgach wpisywano również ważne dokumenty dotyczące dziejów w danej społeczności, dotyczące dziejów miasta, które w jakiś sposób regulowały stosunki wewnętrzne i dokumenty nadania praw miejskich. Założenie miasta Siemiatycze na prawie magdeburskim jest to odpis dokumentu Stanisława i Anny Tęczyńskich, Stanisława Tęczyńskiego, Joanny Bohuszówny z 4 lipca 1542 r.. Lokacja Siemiatycz przebiegała wielu stopniowo i tych dokumentów zachowało się kilka. Zachował się oryginalny dokument króla Zygmunta Starego, który zezwala małżonkom Tęczyńskim na

lokowanie miasta. Ten dokument przechowywany jest w rękach prywatnych. Ten dokument został wpisany do ksiąg ziemskich drohickich i został przeniesiony przez Burmistrza Jana Morze i przez Jerzego Repko rajcę miejskiego, którzy najprawdopodobniej dysponowali oryginalnym dokumentem z pieczęcią z podpisem i sporządzonym na pergaminie i przenieśli go żeby dodatkowo potwierdzić w księgach sądowych drohickich. Niestety te księgi nie zachowały się. Ale dzięki odpisom sporządzonym przez Ignacego Kapicę Milewskiego znana jest treść tych dokumentów. Kolejnym ciekawym dokumentem są prawa miejskie dla Siemiatycz ułożone przez Dominika Alamaniego w 1959 r. Nie zachował się oryginalny dokument, a jedynie odpis i jest on o tyle ciekawy, bo sporządzony mniej więcej w okresie kiedy ten dokument został wytworzony. Tam jest mowa między innymi o obronie przeciwpożarowej, sprawy dotyczące regulacji cen na targach, organizacja rzemiosła. Jest tam też zapis o funkcjonowaniu karczmy, gdzie jest mowa że gospodarz karczmy musi donieść urzędowi, pod groźbą kary jeżeli nie doniesie, o osobach które będą nielegalnie grać w karty w karczmie. Jedyny dozwolony przypadek to była gra o piwo. W zasobach Archiwum Głównego Akt Dawnych znalazło się sporo listów Księżnej Anny. Księżna była niezwykle porządną i dobrą gospodynią, która rozsławiła Siemiatycze. Pod okresem jej rządów Siemiatycze przeżywały swój najświetniejszy okres historii i pięknie spuentował to Ignacy Krasicki podróżujący po Podlasiu, kiedy odwiedzała dobra Księżnej Jabłonowskiej "Wszystkim chłopom, mieszczanom tego losu życzę jaki mają Wysokie, Kock i Siemiatycze"

Pan Rafał Nagórny zakończył wykład cytując myśli wielkiego historyka Felkasa Koniecznego „Siemiatycze dziś są naprawdę godnym spadkobiercą swoich przodków i tych właścicieli, którzy tutaj zakładali to miasto i którzy dbali o jego rozwój”.

Przewodnicząca poprosiła o zabranie głosu przez Pana Burmistrza.

Burmistrz powiedział, że staraliśmy się Państwu w krótkiej pigułce przedstawić wszystko, była poezja, występy artystyczne, wystąpienie naukowe, wręczenie statuetki Ambasador Siemiatycz, ale chcieliśmy też w imieniu swoim i radnych podziękować wszystkim radnym poprzednich kadencji, poprzednikom burmistrzom powiedzieć, że z wielką przyjemnością kontynuujemy Państwa dokonania, staramy się dbać o naszych mieszkańców bez względu na poglądy polityczne czy wyznanie. Staramy się żyć w jednej wielkiej wspólnotcie.

Burmistrz i Przewodnicząca Rady zaprosili wszystkich obecnych na scenę do wspólnego zdjęcia.

Do punktu 10 - zakończenie obrad.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad sesji Rady Miasta w dniu 12 czerwca 2022 r. Przewodnicząca Rady zamknęła obrady o godz. 17:50.

Na tym protokół zakończono.

Protokołowała

Przewodniczący Rady Miasta

Małgorzata Sawicka

Agnieszka Zalewska